

آئین نامه انضباطی دانشجویان
(تجدید نظر شده در سال تحصیلی ۸۰-۱۳۷۹)

ماده ۱ - تعاریف

الف) منظور از دانشگاه در این آئین نامه کلیه واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی و موسسات آموزشی تابعه که طبق مقررات مربوط نسبت به صدور مدرک تحصیلی رسمی بالاتر از دیپلم اقدام می نمایند، می باشد .
ب) منظور از دانشجو فردی است که در سیستم های آموزشی مختلف و در مقاطع تحصیلی پذیرفته شده در دانشگاه تحصیل می نماید .
ج) زمان تحصیل با زمان ثبت نام اولیه در دانشگاه آغاز و با اخذ مدرک با گواهی موقت یا انصراف و یا اخراج از دانشگاه خاتمه یافته تلقی می شود.

ماده ۲ - کلیات

نظر به قداست علم و اخلاق در محیط های آموزشی و پژوهشی در شرع مبین و حکومت اسلامی و لزوم رعایت کلیه موازین شرعی و مقررات دانشگاهی و پاسداری از نظم و انضباط در محیط دانشگاه و حفظ شئون و حیثیت دانشجو که مآلاً منجر به ایجاد زمینه لازم جهت شکوفائی استعداد دانشجویان در دانشگاه آزاد اسلامی می گردد؛ این آئین نامه تصویب و مورد اجرا قرار می گیرد.

ماده ۳- جرایم و تخلفات دانشجویی

در راستای تعمیم مفاد این آئین نامه و جلوگیری از اعمال سلیقه های متفاوت در واحدهای دانشگاهی، اجرای تنبیهات به شرح زیر تفکیک گردیده است .

الف) جرایم عمومی دانشجویان

از قبیل تهدید، تطمیع، توهین، ضرب و جرح، جعل، سرقت، رشوه، اختلاس و قتل و ...

۱/الف - تهدید، تطمیع، توهین، فحاشی، هتاکی، افتراء

۱/۱الف - تهدید یا ارعاب یا سلب امنیت

۱/۲الف - تطمیع

۱/۳الف - توهین یا فحاشی یا هتاکی

۱/۴الف - افتراء یا نشر اکاذیب

مرتکب هر یک از بندهای فوق به یکی از بندهای ۱ تا ۵ این آئین نامه محکوم می شود .

در صورتی که شاکی یکی از اعضای هیأت علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد، تنبیه می تواند به بندهای ۷ تا ۱۰ و در

صورت تکرار تا بند ۱۳ تشدید شود.

۲/الف - ضرب و جرح

در صورت وجود شاکی مرتکب به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۴ تا ۹ (به جزء بند ۶) محکوم می شود.

در صورتی که مضروب یکی از اعضای هیأت علمی یا مسئولان یا کارمندان دانشگاه باشد، یا در صورت تکرار، تنبیه می تواند تا بند

۱۳ تشدید شود.

در صورتی که میزان ضرب و جرح بسیار شدید بوده و منجر به محکومیت قضایی شده باشد تنبیه می تواند متناسب با مورد تا بند

۱۶ تشدید شود .

۳/الف - جعل

۱/۳/الف - جعل اسناد دولتی (خارج از دانشگاه)

در صورت محکومیت قضائی، متخلف متناسب با احکام قضائی که در مورد وی صادر شده باشد، به یکی از مجازات های مندرج در

بندهای ۵ تا ۱۲ (به جز بند ۶) محکوم می شود .

۲/۳/الف - جعل امضای اساتید یا مسئولان دانشگاه

متخلف به یکی از مجازات های مندرج در بندهای ۳ تا ۵ محکوم می شود. در صورتی که جعل منجر به تحصیل نمره قبولی در

دروس دانشگاهی نیز شده باشد، متخلف به بند ۶ و یکی از مجازات های بندهای ۷ تا ۱۰ نیز محکوم می شود .

۳/۳/الف - ارائه اسناد جعلی به دانشگاه

متخلف به یکی از مجازات های مندرج در بندهای ۳ تا ۵ محکوم می شود. در صورتی که سند جعلی منجر به قبولی در دروس

دانشگاهی یا تغییر در نمره شده باشد، متخلف، به مجازات بند ۶ محکوم و یکی از مجازات های مندرج در بندهای ۷ تا ۱۰ محکوم می

شود و در صورتی که سند جعلی منجر به پذیرفته شدن وی در دانشگاه شده باشد علاوه بر گزارش به هیأت مرکزی گزینش دانشجو به

یکی از مجازات های مندرج در بندهای ۱۳ تا ۲۰ محکوم می شود.

۳/۴/الف - جعل اسناد دانشگاه و استفاده از آن (اعم از اسناد مکتوب یا نرم افزاری)

متخلف، به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۳ تا ۵ محکوم می‌شود و در صورتی که مدرک مجعول گواهی گذراندن واحدهای درسی دانشگاه باشد، علاوه بر اجرای بند ۶ در مورد آن دروس، متخلف به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۷ تا ۱۰ محکوم می‌شود.

در صورتی که متخلف، گواهی مبنی بر فراغت از تحصیل را جعل نماید به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۱، ۱۲ یا ۱۵ تا ۱۸ محکوم می‌شود.

۴/الف - سرقت

۴/۱/الف - سرقت اموال غیر متعلق به دانشگاه

متخلف به یکی از بندهای ۲ تا ۵ و بند ۸ محکوم می‌شود. در صورت محکومیت قضائی، مجازات به یکی از بندهای ۹ تا ۱۲ تشدید می‌شود.

اگر ارتکاب سرقت با مشارکت باندهای سرقت و با نقشه قبلی صورت گرفته باشد، مجازات می‌تواند تا بند ۲۰ تشدید شود همچنین در صورت کتمان اطلاعات درباره وجود باند سرقت با نقشه قبلی نیز یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۹ (به جز بند ۶) اعمال می‌شود

۴/۲/الف - سرقت اموال دانشگاه یا خوابگاه

علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند ۸ متناسب با وسعت و دفعات وقوع جرم یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۹ تا ۱۹ اعمال می‌شود.

۴/۳/الف - سرقت سئوالات یا ورقه های امتحانی

متخلف علاوه بر محکومیت به بند ۶، به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۹ تا ۱۲ یا یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۵ تا ۱۸ محکوم می‌شود.

۵/الف - رشوه یا اختلاس

۵/۱/الف - دادن رشوه در ادارات و سازمان‌های خارج از دانشگاه

در صورت محکومیت قضایی: متخلف به یکی از بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود.

۵/۲/الف - دادن رشوه به یکی از کارکنان دانشگاه

متخلف به یکی از بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود. در صورتی که ارتکاب جرم منجر به نمره قبولی متخلف در یکی از دروس دانشگاهی شده باشد تنبیه بند ۶ و یکی از تنبیهات بندهای ۹ یا ۱۰ نیز به محکومیت وی افزوده می‌شود.

۵/۳/الف - اختلاس در اموال دانشگاه یا خارج دانشگاه

در صورت محکومیت قضایی: متخلف به تناسب اموال مورد اختلاس و میزان مشارکت در آن به یکی از بندهای ۳ تا ۵ یا ۸ تا ۱۳ محکوم می‌شود.

۶/الف - قتل

۶/۱/الف - ارتکاب قتل

در صورت محکومیت قضایی: مجازات بندهای ۱۹ یا ۲۰ در خصوص وی لازم‌الاجراء است.

۶/۲/الف - شرکت در قتل

در صورت محکومیت قضایی: یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۵ تا ۲۰ اعمال می‌شود.

ب - تخلفات آموزشی و اداری

۱/ب - تقلب در امتحان

متخلف، به تنبیه مندرج در بند ۶ و یکی از تنبیهات بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود. در صورت تکرار تخلف، تنبیه به یکی از بندهای ۹ تا ۱۲ قابل تشدید است.

۲/ب - فرستادن شخص دیگری به جای خود به امتحان یا شرکت به جای دیگری در امتحان

۱/۲/ب - فرستادن دیگری به جای خود به امتحان

متخلف، به تنبیه مندرج در بند ۶ و یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۹ تا ۱۲ محکوم می‌شود.

۲/۲/ب - شرکت به جای دیگری در امتحان

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۹ تا ۱۲ محکوم می‌شود.

۳/ب - ارتکاب هر عملی از سوی اشخاص حقیقی که موجب اخلال یا وقفه یا مزاحمت در اجرای برنامه‌های دانشگاه یا

خوابگاه شود.

۳/۱/ب - اخلال یا ایجاد وقفه یا مزاحمت برای برنامه‌ها یا نظم خوابگاه

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۹ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

۳/۲/ب - اخلال یا ایجاد وقفه در برنامه‌ها یا نظم دانشگاه

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۹ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

در صورتی که اخلال در نظم منجر به ایجاد آشوب و اغتشاش در سطح دانشگاه یا خوابگاه شود، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۷ تا ۱۰ محکوم می‌شود.

در صورتی که اخلال با تحریک دیگران یا تشکیل گروه همراه باشد، تنبیه می‌تواند به بندهای ۱۱ تا ۱۳ تشدید شود.

تبصره: رسیدگی به تخلفات بندهای ۳/۱/ب و ۳/۲/ب منوط به تایید کتبی معاون دانشجویی - یا یکی از روسای دانشکده‌ها می‌باشد.

۳/۳/ب - عدم رعایت مقررات دانشگاه

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آیین‌نامه‌های مربوط، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ و ۲ محکوم می‌شود و در صورت تکرار، این تنبیه تا موارد مندرج در بندهای ۳ تا ۵ و ۷ تا ۱۰ قابل تشدید است.

۳/۴/ب - عدم رعایت مقررات خوابگاه

علاوه بر اعمال تنبیهات مندرج در آیین‌نامه‌های مربوط، متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ و ۲ محکوم می‌شود و در صورت تکرار، تنبیه تا بندهای ۳ تا ۵ و ۷ قابل تشدید است.

۴/ب - ایراد خسارت به اموال دانشگاه یا خوابگاه یا سایر اموال بیت‌المال

۴/۱/ب - ایراد خسارت به اموال غیر شخصی

مرتکب علاوه بر محکومیت به جبران خسارت وارده طبق بند ۸، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای ۱ تا ۱۰ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

۴/۲/ب - ایراد خسارت به اموال شخصی

در صورت شکایت صاحب مال، علاوه بر محکومیت به جبران خسارت، یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای ۱ تا ۵ اعمال می‌شود. تبصره: کتمان حقایق در این خصوص، در صورتی که اطلاع مسؤولان دانشگاه از آن می‌توانسته مانع از ایراد خسارت گردد مشمول احکام فوق است.

ج - رسیدگی به تخلفات سیاسی

۱/ج - دادن اطلاعات خلاف واقع یا کتمان از روی عمد نسبت به خود یا گروههای محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها.

متخلف، به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود. در صورتی که تخلف منجر به انتفاع گروههای مذکور گردد مجازات به بندهای ۹ تا ۱۴ قابل تشدید است.

۲/ج - عضویت در گروههای محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها.

۱/۲/ج - عضویت یا هواداری از گروههای غیرقانونی منحل (گروههایی که به موجب احکام قضایی فعالیت آنها ممنوع شده باشد).

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود.

۲/۲/ج - انجام اعمالی که به نفع گروههای غیرقانونی منحل باشد.

مجازات متخلف از مجازاتهای مندرج در بندهای ۸ تا ۱۴ تعیین می‌شود.

۳/ج - فعالیت و تبلیغ به نفع گروهها و مکاتب الحادی و غیرقانونی

متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود. در صورتی که فعالیت به نفع گروههای محارب و معاند نظام جمهوری اسلامی ایران باشد، متخلف به یکی از مجازاتهای مندرج در بندهای ۹ تا ۱۴ محکوم می‌شود و در صورت محکومیت متخلف در مراجع قضایی مجازات تا بند ۲۰ قابل تشدید است.

۴/ج - توهین به شعائر اسلامی یا ملی و ارتکاب اعمالی بر ضد نظام جمهوری اسلامی (مانند فحاشی و استعمال الفاظ

رکیک بطور شفاهی یا کتبی از طریق شعار نویسی، پخش اعلامیه و ...)

متخلف به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۸ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

در صورتی که ارتکاب عمل به صورت جمعی و به قصد ایجاد بلوا و آشوب صورت گیرد و یا مکرراً و بدون توجه به تنبیهات قبلی واقع شود مجازات می‌تواند به بندهای ۹ تا ۱۳ تشدید شود.

۵/ج - ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه

مجازات متخلف، از مجازاتهای مندرج در بندهای ۳ تا ۱۳ (به جز بند ۶) تعیین می‌شود.

اگر بلوا در جهت ضربه زدن به ارکان نظام و با هماهنگی و برنامه‌ریزی قبلی یا هدایت از گروه‌های غیرقانونی خارج از دانشگاه باشد، در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات می‌تواند به یکی از بندهای ۱۴ تا ۲۰ تشدید شود.

د - رسیدگی به تخلفات اخلاقی

د/۱ - استعمال مواد مخدر یا شرب خمر یا قمار یا مداخله در خرید و فروش و توزیع اینگونه مواد.

د/۱/۱ - استفاده از مواد مخدر

متخلف، به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۴ تا ۱۰ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

د/۱/۲ - اعتیاد به مواد مخدر

متخلف، به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۸ تا ۱۶ محکوم می‌شود.

د/۱/۳ - نگهداری، خرید و فروش یا توزیع مواد مخدر

متخلف به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۸ تا ۱۳ محکوم می‌شود و در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات وی می‌تواند به یکی از موارد مندرج در بندهای ۱۴ تا ۲۰ تشدید شود.

د/۱/۴ - تشکیل جلسه یا همکاری برای استعمال مواد مخدر

مختلف، در صورت استفاده از اماکن وابسته به دانشگاه به یکی از بندهای ۸ تا ۱۶ و در صورت محکومیت در مراجع قضایی به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۱ تا ۲۰ محکوم می‌شود.

د/۱/۵ - استفاده از مشروبات الکلی

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۳ تا ۵ یا ۷ محکوم می‌شود.

اگر تخلف در اماکن وابسته به دانشگاه رخ داده و آثار سوء عمومی داشته باشد و یا در صورت محکومیت در مراجع قضایی تنبیه وی می‌تواند به مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۳ تا ۲۰ تشدید شود.

د/۱/۶ - خرید و فروش و توزیع مشروبات الکلی

متخلف به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۸ تا ۱۲ محکوم می‌شود. در صورتی که از اماکن وابسته به دانشگاه برای این منظور بهره‌برداری شده باشد تنبیه وی تا بند ۱۶ قابل تشدید است. همچنین در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات وی می‌تواند به موارد مندرج در بندهای ۱۳ تا ۲۰ تشدید شود.

د/۱/۷ - تشکیل جلسه جهت استفاده از مشروبات الکلی

متخلف، در صورت محکومیت در مراجع قضایی به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۱ تا ۱۹ محکوم می‌شود.

د/۱/۸ - استفاده از ابزار قمار

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۴ محکوم می‌شود.

د/۱/۹ - ترویج و توزیع ابزار قمار

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۳ تا ۵ و یا ۷ محکوم می‌شود.

د/۲ - استفاده از نوارهای ویدیویی یا صوتی یا لوحه‌های رایانه‌ای مستهجن یا مداخله در خرید و فروش یا تکثیر و

توزیع این گونه وسایل.

د/۲/۱ - استفاده از فرآورده‌های صوتی و تصویری غیر مجاز، عکس، فیلم یا لوحه‌های رایانه‌ای حاوی تصاویر

مستهجن.

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۵ و یا ۷ محکوم می‌شود.

د/۲/۲ - مداخله در خرید و فروش، تکثیر یا توزیع فرآورده‌های فوق

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۴ تا ۱۰ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

د/۳ - عدم رعایت پوشش اسلامی و استفاده از پوشش یا آرایش مبتذل

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۵ و در صورت اصرار و تکرار، متناسب با عرف حاکم بر محیط به یکی از تنبیهات بندهای ۷ تا ۹ محکوم می‌شود.

د/۴ - استفاده یا توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکس‌های مستهجن و یا آلات لهو و لعب

د/۴/۱ - استفاده از کتب، مجلات، عکس‌های مستهجن و یا آلات لهو و لعب

متخلف، به یکی از تنبیهات بندهای ۱ تا ۵ و یا ۷ محکوم می‌شود.

د/۴/۲ - توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکس‌های مستهجن و یا آلات لهو و لعب

مجازات متخلف از بندهای ۳ تا ۱۰ (به جز بند ۶) تعیین می‌شود.

د/۵ - عدم رعایت شئونات دانشجویی

د/۵/۱ - ارتکاب اعمال یا رفتاری که خلاف منزلت دانشجویی محسوب می‌شود (مانند عدم رعایت حقوق دیگران، پرخاشگری، ایجاد درگیری و ...)

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۴ محکوم می‌شود.

د/۵/۲ - عدم رعایت موازین قطعی شرعی در ارتباط با نامحرم

متخلف، به یکی از تنبیهات مندرج در بندهای ۱ تا ۴ و در صورت تکرار، تا بند ۹ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود.

د/۵/۳ - ایجاد مزاحمت

در صورت وجود شاکی خصوصی، متخلف به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱ تا ۵ محکوم می‌شود.

د/۶ - داشتن رابطه نامشروع

در صورتی که تخلف آثار علنی و مشهود داشته باشد متخلف به یکی از تنبیهات مندرج

در بندهای ۴ تا ۱۰ (به جز بند ۶) محکوم می‌شود و در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات وی به بندهای ۱۱ تا ۱۵ قابل تشدید است.

د/۷ - تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع

د/۷/۱ - شرکت در جلسه نامشروع

متخلف به یکی از مجازات‌های مندرج در بندهای ۱ تا ۹ (به جز بند ۶) و در صورت محکومیت در مراجع قضایی به مجازاتی از بند

۹ تا ۱۵ محکوم می‌شود.

د/۷/۲ - تشکیل جلسات نامشروع یا همکاری در تشکیل جلسه نامشروع

مجازات متخلف از بین مجازات‌های مندرج در بندهای ۷ تا ۱۴ تعیین می‌شود و در صورت محکومیت در مراجع قضایی مجازات تا

موارد مندرج در بندهای ۱۵ تا ۱۸ قابل تشدید است.

د/۸ - انجام عمل منافی عفت

مجازات متخلف از بین مجازات‌های مندرج در بندهای ۵ تا ۱۰ (به جز بند ۶) و در صورت محکومیت در مراجع قضایی از

مجازات‌های مندرج در بندهای ۱۱ تا ۲۰ تعیین می‌شود.

نحوه رسیدگی و صدور احکام

۱ - کمیته‌های انضباطی بدوی می‌توانند به کلیه گزارش‌های رسیده در مورد دانشجویان از سوی هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی در داخل یا خارج از دانشگاه رسیدگی و در صورت احراز وقوع تخلف در حد اختیارات خود حکم صادر نمایند.

تبصره ۱: رسیدگی به گزارش‌های رسیده از طریق اشخاص حقیقی یا حقوقی در خصوص تخلفات آموزشی و اداری منوط به تایید کتبی معاونت آموزشی یا اداری و مالی واحد و رسیدگی به تخلفات سیاسی ضمن هماهنگی با مسؤولین ذیربط معاونت دانشجویی می‌باشد.

تبصره ۲: کمیته انضباطی واحد مجاز به رسیدگی به تخلفاتی که در مقطع تحصیلی قبلی دانشجوی در دانشگاه دیگر صورت گرفته باشد، نیست و موضوع باید به کمیته انضباطی ارجاع شود.

تبصره ۳: با توجه به اینکه انتظام امور داخلی در محیط واحد دانشگاهی با مسؤولیت‌های معین انجام می‌پذیرد، طبق تبصره ۲ ماده ۷ آیین‌نامه انضباطی دانشجویان تأکید می‌شود در صورتی که تخلف نیاز به رسیدگی در مراجع قانونی خارج از دانشگاه داشته باشد موضوع تنها باید از طریق کمیته انضباطی به مراجع ذیربط انعکاس یافته و در آنجا پیگیری شود. رییس واحد دانشگاهی موظف است این موضوع را به کلیه قسمت‌ها جهت اطلاع و اقدام ابلاغ نماید. بدیهی است هرگونه اقدام از سوی اشخاص حقیقی یا حقوقی دانشگاه که بر خلاف این تبصره باشد خود تخلف اداری محسوب گردیده و قابل پیگیری خواهد بود.

تبصره ۴: صدور احکام انضباطی در خصوص دانشجویان تنها از طریق کمیته‌های انضباطی صورت می‌گیرد و سایر نهادها جز در مقام اجرای احکام صادر شده از سوی کمیته‌های انضباطی مجاز به صدور یا اجرای مفاد هیچ یک از تنبیهات انضباطی نمی‌باشند.

تبصره ۵: براساس تعلیمات اسلامی و اصول قانونی امنیت و مصونیت شهروندان و منع تجسس (اصول ۲۲ و ۲۵ قانون اساسی)، اعضاء و کارکنان کمیته انضباطی مجاز به تجسس در زندگی خصوصی دانشجویان نبوده و موظفند کلیه اطلاعات مربوط به تخلف دانشجوی را محرمانه تلقی نموده و از افشای آن (به جز در موارد ذکر شده در آیین‌نامه انضباطی با رعایت مصالح دانشجو) خودداری نمایند.

۲ - کمیته‌های انضباطی دانشجویان پس از ابلاغ و تفهیم کتبی یا شفاهی موارد تخلف طبق ماده ۳ آیین‌نامه به دانشجو و پیش از صدور حکم، در صورت دسترسی به دانشجو از وی مصاحبه حضوری به عمل آورده و دفاعیات دانشجو را مورد توجه قرار دهند.

تبصره: انجام امور لازم جهت طرح موضوع تخلف در جلسات کمیته‌های انضباطی از قبیل تدوین مستندات، ابلاغ و تفهیم موارد تخلفی، مصاحبه حضوری و مانند آن به عهده دبیر کمیته است.

۳ - در صورت درخواست دانشجوی جهت دفاع حضوری در جلسه کمیته، دبیر کمیته انضباطی موظف است که از وی برای حضور در جلسه کمیته بدوی دعوت بعمل آورد و متناسب با موضوع مورد رسیدگی برای دفاع از خود به وی فرصت دهد. در صورت عدم حضور دانشجو کمیته انضباطی می‌تواند در غیاب دانشجو به پرونده رسیدگی نماید.

تبصره: در هر حال صدور حکم تنبیهی بدون حضور دانشجو صورت می‌گیرد.

۴ - جلسات کمیته انضباطی بدوی حسب موضوع هر دو هفته یک بار و جلسات کمیته انضباطی تجدیدنظر دانشگاه در صورت وجود موارد انضباطی حداقل هر ماه یک بار تشکیل می‌گردند. بدیهی است در موارد اضطراری و بنا به ضرورت روسای کمیته‌های انضباطی باید نسبت به تشکیل جلسات فوق‌العاده کمیته انضباطی اقدام نمایند.

۵ - جلسات کمیته انضباطی بدوی و تجدیدنظر دانشگاه می‌بایست دارای صورتجلسه بوده و صورتجلسه به امضای اعضای حاضر در جلسه رسانیده شود.

۶ - کمیته انضباطی تجدیدنظر دانشگاه تنها مرجع مجاز برای ارسال پرونده تخریف دانشجویان به کمیته مرکزی انضباطی جهت رسیدگی می‌باشد و در اینگونه موارد ضرورت دارد صورتجلسه کمیته انضباطی تجدیدنظر که به امضای حاضران رسیده و حاوی درخواست رسیدگی با پیشنهاد مشخص می‌باشد به همراه سوابق لازم به کمیته مرکزی ارسال می‌گردد.

بدیهی است کمیته مرکزی به پرونده‌های ارسالی از سوی دانشگاه که فاقد صورتجلسه کمیته انضباطی تجدیدنظر دانشگاه باشند رسیدگی نخواهند نمود.

۷ - کمیته‌های انضباطی دانشگاه باید احکام صادره را حداکثر تا یک ماه پس از صدور توسط رییس یا دبیر کمیته به دانشجوی متخلف ابلاغ نموده و رسید دریافت کنند.

۸ - علاوه بر احکام صادره، کلیه مکاتبات کمیته‌های انضباطی بدوی و تجدیدنظر دانشگاه با کمیته مرکزی انضباطی و دیگر مراجع خارج از دانشگاه باید با امضای معاون دانشجویی دانشگاه و یا در صورت لزوم با امضای رییس واحد دانشگاهی باشد.

۹ - کمیته انضباطی واحد موظف است حداکثر یکماه پس از صدور حکم قطعی مراتب را به صورت مکتوب به کمیته مرکزی انضباطی ارسال دارد. بدیهی است نظر و حکم کمیته مرکزی انضباطی در موضوع احکام صادره لازم‌الاتباع است.

۱۰ - در صورتی که طولانی شدن رسیدگی به پرونده منجر به متضرر شدن دانشجو شود، واحد دانشگاهی باید به نحوی که منافی مصالح کلی دانشگاه و سایر دانشجویان نباشد در جبران آن اقدام نماید.

تبصره ۱: اگر به دستور رییس واحد دانشگاهی و یا به واسطه طولانی شدن رسیدگی به پرونده (بدون مجوز آیین‌نامه‌ای) دانشجو از شرکت در امتحانات پایان نیمسال محروم شده باشد و حکم انضباطی صادر شده حاوی تنبیهی کمتر از محرومیت یک نیمسال باشد از دانشجو امتحان مجدد گرفته می‌شود. در هر حال زمان رسیدگی به پرونده عملاً نمی‌بایست موجب افزایش محرومیت دانشجو گردد.

تبصره ۲: در صورتی که حکم قطعی مبنی بر یکی از بندهای ۹ تا ۱۸ ماده ۴ مقارن با ایام برگزاری امتحانات پایان نیمسال تحصیلی صادر شده باشد، زمان اجرای حکم به نیمسال تحصیلی بعد از آن موکول می‌گردد.

۱۱ - کمیته‌های انضباطی واحدها موظف به اجرای احکام کمیته مرکزی انضباطی بوده و می‌بایست نتیجه اقدامات خود را در این خصوص حداکثر یکماه پس از دریافت حکم به کمیته مرکزی انضباطی اعلام نمایند. در غیر اینصورت به استناد مفاد آیین‌نامه انضباطی برحسب مورد رییس یا دبیر کمیته انضباطی تجدیدنظر دانشگاه پاسخگوی عدم اجرای حکم کمیته مرکزی انضباطی خواهند بود.

۱۲ - رونوشت احکام کمیته مرکزی انضباطی که حاوی محرومیت دانشجو از تحصیل، از یکسال تا ۵ سال می‌باشد، باید به هیأت مرکزی گزینش دانشجو و مرکز آزمون ارسال گردد و هیأت و مرکز مذکور موظفند نسبت به اعمال محرومیت فوق اقدام نمایند.

نحوه اعتراض دانشجو به آرای صادره و تخفیف یا تشدید احکام

برخی از موارد مندرج در ماده ۸ آیین‌نامه انضباطی به شرح زیر تدوین و تبیین می‌شوند:

۱ - تجدیدنظر در احکام صادره توسط کمیته انضباطی بدوی دانشگاه مطابق روش زیر صورت می‌گیرد:

تجدیدنظر در احکام اولیه بندهای ۱ تا ۴ ماده ۴ آیین‌نامه پس از وصول اعتراض در موعد مقرر (۱۰ روز اداری از تاریخ رویت حکم) به عهده کمیته انضباطی بدوی است.

تجدیدنظر در احکام اولیه بندهای ۵ به بعد پس از وصول اعتراض در موعد مقرر (۱۰ روز اداری از تاریخ رویت حکم) به عهده کمیته انضباطی تجدیدنظر است.

۲ - کمیته‌های انضباطی واحد و کمیته مرکزی موظفند پس از ملاحظه دفاعیه دانشجو، حداکثر ظرف یک ماه حکم قطعی صادر کند. در صورتی که صدور حکم قطعی متوقف به حصول مدارک یا انجام تحقیقات باشد که به نفع دانشجو تلقی می‌شوند. مهلت مذکور می‌تواند تا تکمیل پرونده به تعویق درآید.

۳ - در صورتی که دانشجو از اعلام رویت حکم اولیه استنکاف نماید یا در مهلت مقرر نسبت به حکم اولیه اعتراض ننماید حکم اولیه عیناً قطعی محسوب می‌شود.

تبصره: رییس واحد می تواند بنا به تشخیص و در صورت صدور حکم اولیه و عدم اعتراض دانشجو در مهلت مقرر نسبت به تجدیدنظر با هدف رعایت حقوق دانشجو اقدام نماید.

۴ - تمدد دانشجو از پذیرش و اجرای حکم و دستوراتی که کمیته انضباطی صادر می کند یا تکرار تخلفی که در این آیین نامه پیش بینی نشده است. می تواند موجب اعمال مجدد تنبیه و یا یک تا دو درجه تشدید تنبیه براساس ترتیب تنبیهات مندرج در ماده ۴ اعمال شود.

تبصره: اعمال مجدد مجازات های موضوع بندهای ۹ تا ۱۲ ماده ۴ در مورد یک تخلف، یا تشدید مجازات به بندهای ۱۳ تا ۲۰ از این ماده به پیشنهاد واحد دانشگاهی و تایید کمیته مرکزی انضباطی صورت می گیرد.

۵ - کمیته های انضباطی بدوی یا تجدیدنظر می توانند بدو یا پس از صدور حکم قطعی نسبت به تعلیق احکام خود اقدام کنند.

۶ - در صورت تنبه و اصلاح رفتار دانشجوی متخلف پس از طی مراحل تجدیدنظر و صدور حکم قطعی رییس واحد دانشگاهی می تواند بنا به تشخیص از کمیته مرکزی انضباطی درخواست تخفیف در حکم صادره را نماید.

۷ - بنا به درخواست دانشجو و تشخیص کمیته تجدید نظر دانشگاه: کمیته انضباطی دانشگاه می تواند در پایان تحصیل نسبت به امحاء آثار تنبیهات مندرج در بندهای ۴ تا ۱۰ ماده ۴ اقدام نماید. در مورد تنبیهات بندهای ۱۱ به بعد: در صورت درخواست دانشجو و موافقت کمیته تجدیدنظر دانشگاه، کمیته مرکزی می تواند نسبت به امحاء آثار حکم از پرونده دانشجو موافقت نماید.

تبصره: امحاء اثر احکام تعلیقی نیاز به موافقت کمیته مرکزی ندارد.

سایر موارد

۱ - رسیدگی به درخواست انصراف، میهمانی یا انتقالی آن دسته از دانشجویان که پرونده تخلفشان در کمیته انضباطی واحد یا کمیته مرکزی انضباطی در دست رسیدگی می باشد یا اجرای احکام انضباطی صادر شده در خصوص آنان به انجام نرسیده است، منوط به موافقت و اعلام نظر قطعی آن کمیته ها است.

۲ - رسیدگی به تخلفات دانشجویان بورسیه نیروهای مسلح که در دانشگاه به تحصیل مشغول می باشند حسب مورد به عهده کمیته های انضباطی دانشجویان می باشد.

۳ - در صورتی که دانشجویی طبق نظر کمیته مرکزی انضباطی به تغییر محل تحصیل محکوم شده باشد دانشگاه مقصد موظف به پذیرش دانشجو می باشد.

تبصره: در مورد رسیدگی به تخلفات دانشجویان دانشگاه های وابسته به دستگاه ها از مقررات و ضوابط داخلی آن دانشگاه ها که هنگام ثبت نام از دانشجو برای وی تعیین می شوند، در صورتی که آیین نامه انضباطی دانشجویان با آن مقررات تعارض داشته باشد موضوع برای هر گونه اتخاذ تصمیم به کمیته مرکزی انضباطی ارجاع می گردد.

ماده ۴ - تنبیهات

الف) تنبیهاتی که به حکم کمیته های انضباطی بدوی یا کمیته های مرکزی انضباطی نسبت به دانشجویان می تواند اعمال شود عبارتند از:

۱ - احضار و اخطار شفاهی

۲ - تذکر کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

۳ - اخطار کتبی بدون درج در پرونده دانشجو

۴ - تذکر کتبی و درج در پرونده دانشجو

۵ - توبیخ کتبی و درج در پرونده دانشجو

۶ - دادن نمره ۰/۲۵ در درس مورد نظر که تقلب در آن صورت گرفته است.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو برای دومین مرتبه تقلب کند علاوه بر نمره صفر یک نیم سال از ادامه تحصیل محروم خواهد شد و برای سومین بار حاق ادامه تحصیل از دانشجو سلب شده و در صورت استفاده از معافیت تحصیلی مراتب به دبیرخانه کمیته انضباطی مرکزی اعلام تا پس از بررسی، نسبت به معرفی دانشجو به اداره وظیفه عمومی اقدام گردد.

تبصره ۲: در تقلب به صورت جایگزین فردی به جای فرد دیگر، برای اولین مرتبه نمره درس مربوطه ۰/۲۵ و اگر هر دو نفر دانشجو باشند هر یک برای یک نیم سال از ادامه تحصیل محروم خواهند شد و برای دومین مرتبه نمره صفر دانشجو از ادامه تحصیل محروم و در صورت استفاده از معافیت تحصیلی مراتب به دبیرخانه کمیته انضباطی مرکزی اعلام تا پس از بررسی، نسبت به معرفی دانشجو به اداره وظیفه عمومی اقدام گردد.

۷ - محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه (از قبیل وام، خوابگاه و ...)

۸ - دریافت خسارت از دانشجو در مواردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر و زیان به دانشگاه یا بیت المال شده باشد.

۹ - منبع موقت از تحصیل به مدت یک نیم سال بدون احتساب سنوات.

۱۰ - منع موقت از تحصیل به مدت یک نیم سال با احتساب سنوات.

۱۱ - منع موقت از تحصیل به مدت دو نیم سال تحصیلی (با احتساب یا بدون احتساب سنوات)

تبصره: چنانچه پس از اجرای حکم کمیته انضباطی و در طول مدت تحصیل دانشجو احتساب سنوات محرومیت از تحصیل، مانع از فارغ التحصیل شدن دانشجو شود و دانشجو متعذر به عذر موجه شود، کمیته تجدیدنظر پس از ارائه دلایل و مدارک تعذر از سوی دانشجو و بررسی بنا به تشخیص می تواند اقدام به تبدیل حکم به عدم احتساب کند.

(ب) تنبیهاتی که فقط با حکم کمیته های مرکزی انضباطی نسبت به دانشجو می تواند اعمال شود.

۱۲ - تغییر محل تحصیل دانشجو (همراه با تغییر رشته تحصیلی در صورت لزوم).

۱۳ - تبدیل دوره و یا تقلیل مقطع تحصیلی دانشجو در صورت داشتن شرایط.

۱۴ - منع موقت از تحصیل به مدت سه نیم سال بدون احتساب سنوات.

۱۵ - منع موقت از تحصیل به مدت سه نیم سال با احتساب سنوات.

۱۶ - منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیم سال بدون احتساب سنوات.

۱۷ - منبع موقت از تحصیل به مدت چهار نیم سال با احتساب سنوات.

۱۸ - اخراج دانشجو از واحد دانشگاهی با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی برای سایر واحدهای دانشگاهی پس از خاتمه خدمت مشمولین.

تبصره: دانشجویان غیر مشمولی که در رابطه با بند فوق الذکر اخراج می شوند پس از گذشت مدت دو سال از تاریخ اخراج حق شرکت مجدد در آزمون ورودی دانشگاه را خواهند داشت.

۱۹ - محرومیت از تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی و معرفی مشمولین به اداره وظیفه عمومی.

۲۰ - محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی اعم از دولتی و غیرانتفاعی.

تبصره ۱: در موارد ضروری بنا به تشخیص، کمیته انضباطی دانشجویی می تواند حکم به صورت ترکیبی صادر کند (ترکیبی از ۲ یا چند بند ماده ۴).

تبصره ۲: رییس واحد دانشگاهی می تواند تا زمان رسیدگی به بررسی پرونده دانشجو متخلف در کمیته انضباطی بدوی از ورود به واحد دانشگاهی یا مؤسسه آموزشی جلوگیری نماید. مشروط بر اینکه مدت رسیدگی به پرونده دانشجو از یک ماه تجاوز نکند (در صورت تلاقی ایام ممانعت از ورود دانشجو به دانشگاه با امتحانات پایان نیم سال دانشجو می تواند با اجازه رییس واحد یا مؤسسه آموزشی مربوط در امتحانات پایان ترم شرکت کند).

تبصره ۳: در مواردی که دانشجوی سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و یا فرد دیگری به جای دانشجوی متخلف در جلسه امتحان شرکت نموده باشد دانشجو و یا فرد یاد شده توسط رییس واحد دانشگاهی حسب مورد به مراجع ذیصلاح دانشگاهی مربوط و یا مراجع ذیصلاح قضایی معرفی خواهد شد تا طبق مقررات مورد تعقیب قرار گیرد.

ماده ۵ - کمیته های انضباطی و حدود اختیارات آنها

به منظور رسیدگی به تخلفات و جرایم دانشجویی سه کمیته انضباطی در دانشگاه آزاد اسلامی به شرح زیر تشکیل می گردد:

(الف) کمیته انضباطی دانشجویی بدوی.

(ب) کمیته انضباطی دانشجویی تجدیدنظر.

(ج) کمیته مرکزی انضباطی دانشجویی.

ماده ۶ - ترکیب اعضای کمیته های انضباطی دانشجویی و چگونگی انتخاب آنها

(الف) اعضای کمیته انضباطی دانشجویی بدوی به شرح زیر می باشد:

- معاون دانشجویی (یا آموزشی، دانشجویی) واحد دانشگاهی بعنوان رییس کمیته انضباطی دانشجویی بدوی.

- مسؤول فرهنگ اسلامی در واحدهای کوچک و متوسط و رییس دفتر فرهنگ اسلامی در واحدهای بزرگ و بسیار بزرگ و جامع.

- دو نفر عضو هیأت علمی واحد دانشگاهی به انتخاب رییس واحد دانشگاهی (ترجیحاً متاهل و از رشته حقوق باشند).

- یک نفر دانشجوی واحد دانشگاهی به انتخاب رییس واحد دانشگاهی.

- کلیه اعضای کمیته های انضباطی که با شخصیت حقیقی به عضویت این نهاد انتخاب می شوند باید در تقوی و استقلال نظر از

حسن شهرت برخوردار بوده، مورد

دانشجوی عضو کمیته های انضباطی علاوه بر احراز شرایط بالا بایستی واجد شرایط زیر باشد:

۱ - از نظر تقوی و اخلاق بین دانشجویان حسن اشتهار داشته و ترجیحاً متاهل و از

دانشجویان دوره کارشناسی ارشد یا دکتری باشد.

۲ - حداقل نیمی از واحدهای آموزشی دوره تخصصی خود را گذرانده باشد مگر آنکه مقاطع تحصیلی پیشین خود را در همان واحد به پایان رسانده باشد.

۳ - در طی مدت تحصیل خود در دانشگاه مشروط نشده و حکم کمیته انضباطی دریافت نکرده باشد.

تبصره ۱: اعضاء انتخابی کمیته انضباطی دانشجویی بدوی برای مدت دو سال توسط واحد دانشگاهی انتخاب و منصوب می‌شوند و عزل آنان و انتخاب عضو جدید نیز با رییس واحد دانشگاهی خواهد بود. چنانچه هر یک از اعضای فوق سه جلسه متوالی یا شش جلسه متناوب غیبت غیر موجه داشته باشند یا به هر دلیل امکان حضور در جلسات کمیته انضباطی را به مدت سه ماه نداشته یا در صورت عدم صلاحیت، رییس کمیته می‌تواند نسبت به جایگزینی وی با انتخاب فرد جدید اقدام کند موجه و غیر موجه بودن غیبت اعضاء به عهده رییس کمیته است.

تبصره ۲: رییس کمیته می‌تواند بنا به صلاحدید از افراد مطلع برای شرکت در جلسات کمیته بدون داشتن حق رأی دعوت کند.

تبصره ۳: جلسات کمیته با حضور رییس کمیته و حداقل دو عضو صاحب رأی تشکیل می‌شود ولی مصوبات آن با رأی موافق اکثریت کل اعضاء قابل اجراء می‌باشد.

تبصره ۴: رییس کمیته انضباطی دانشجویی بدوی یک نفر از کارکنان امور دانشجویی واحد دانشگاهی مربوط را به عنوان دبیر کمیته انتخاب و مسؤولیت انجام امور دبیرخانه کمیته را به وی ارجاع خواهد نمود. دبیر مذکور با اجازه رییس کمیته می‌تواند بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت نماید.

تبصره ۵: احکام کمیته انضباطی دانشجویی بدوی پس از تایید رییس واحد دانشگاهی با امضاء رییس کمیته ابلاغ می‌شود.

تبصره ۶: در واحدهای دانشگاهی جامع و بسیار بزرگ، ایجاد کمیته‌های انضباطی دانشجویی بدوی به صورت متعدد و بر حسب دانشکده‌های موجود در هر واحد (مشروط بر اینکه ایجاد دانشکده‌ها برابر ضوابط مربوط به تایید سازمان مرکزی رسیده باشد) موکول به تصمیم رییس واحد مذکور می‌باشد. در این صورت اعضاء کمیته انضباطی دانشجویی بدوی در هر دانشکده عبارت از رییس دانشکده مربوط به عنوان رییس کمیته، نماینده رییس دفتر فرهنگ اسلامی در واحد دانشگاهی مربوط، دو نفر از اعضاء هیأت علمی دانشکده، یک نفر دانشجوی دانشکده خواهد بود.

ماده ۷ کمیته بدوی می‌تواند نسبت به کلیه جرایم و تخلفات دانشجویی رسیدگی و حکم صادر نماید ولی احکام صادره در مورد مجازات‌های بندهای ۱ تا ۱۰ ماده ۴ قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد.

تبصره ۱: هرگاه دانشجویی در دانشگاه و یا محل‌های دانشجویی و یا در سفرهای علمی و غیره مرتکب عملی شود که برحسب قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد، کمیته‌های انضباطی می‌توانند ضمن رسیدگی به تخلف در حدود این آیین‌نامه مورد را به مراجع صلاحیت‌دار قضایی یا اداری مربوط ارجاع دهند.

تبصره ۲: هرگاه دانشجویی در خارج از محوطه دانشگاه مرتکب عمل خلافی شود که بنابر قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد، رسیدگی به جرم ارتكابی طبق قوانین و مقررات جزایی مربوط در صلاحیت مراجع قضایی است ولی این امر مانع از رسیدگی کمیته‌های انضباطی حسب ضوابط مندرج در ماده ۳ این آیین‌نامه نخواهد بود.

تبصره ۳: نمره دانشجو از اجرای احکام و دستورهای کمیته انضباطی صادر می‌کند یا تکرار تخلف موجب تشدید تنبیه خواهد شد.

تبصره ۴: بنا به تشخیص کمیته انضباطی موارد تخلف می‌تواند به ولی یا سرپرست یا همسر دانشجو نیز اطلاع داده شود.

تبصره ۵: به تخلفات دانشجویان مهمان و انتقالی، کمیته انضباطی دانشجویی بدوی واحد دانشگاهی که تخلف در زمان تحصیل دانشجو در آنجا صورت گرفته است رسیدگی خواهد کرد و چنانچه در موقع اجرای حکم دانشجو در آن واحد نباشد کمیته انضباطی دانشجویی بدوی واحدی که محل تحصیل دانشجو است مکلف به اجرای حکم صادره خواهد شد. ماده ۸ در صورت محکومیت دانشجو به یکی از مجازات‌های بندهای ۱۱ به بعد ماده ۴ دانشجو می‌تواند از کمیته انضباطی دانشجویی تجدید نظر پژوهش خواهد کرد.

ماده ۹ کمیته انضباطی دانشجویی تجدیدنظر در سازمان مرکزی دانشگاه تشکیل می‌گردد و اعضاء آن به قرار زیر می‌باشند:

- معاون دانشجویی دانشگاه به عنوان رییس کمیته تجدیدنظر.

- مدیرکل دفتر خدمات دانشجویی سازمان مرکزی.

- رییس دفتر گزینش سازمان مرکزی.

- رییس دفتر فرهنگ اسلامی سازمان مرکزی یا یک نفر روحانی به انتخاب رییس دانشگاه.

- یک نفر حقوقدان به انتخاب ریاست دانشگاه.

تبصره ۱: رییس دانشگاه آزاد اسلامی می‌تواند اختیارات هیأت تجدیدنظر را به واحدهای دانشگاهی در سطح جامع و بسیار بزرگ تفویض نماید که در این صورت ترکیب اعضاء کمیته انضباطی تجدید نظر به شرح زیر خواهد بود.

- رییس واحد به عنوان رییس کمیته تجدیدنظر.

- معاون دانشجویی.

- معاون آموزشی.

- مسؤول یا رییس دفتر فرهنگ اسلامی واحد دانشگاهی.

- دو نفر عضو هیأت علمی به پیشنهاد رییس واحد.

- یک نفر دانشجوی واحد دانشگاهی به پیشنهاد رییس واحد.

تبصره ۲: احکام اعضاء موضوع بندهای پنجم و ششم (اعضاء هیأت علمی و دانشجو) که مبتنی بر سمت نیست با امضاء رییس واحد دانشگاهی صادر می‌شود.

تبصره ۳: جلسات کمیته تجدیدنظر با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با رأی موافق اکثریت کل اعضاء لازم‌الاجراء می‌باشد.

تبصره ۴: رییس کمیته می‌تواند به تشخیص خود در موارد ضروری از افراد مصلح برای شرکت در جلسه کمیته بدون داشتن حق رأی دعوت کند.

تبصره ۵: احکام کمیته تجدیدنظر با امضاء رییس کمیته ابلاغ می‌شود.

تبصره ۶: رییس کمیته تجدیدنظر یک نفر از کارکنان امور دانشجویی واحد دانشگاهی مربوط را به عنوان دبیر کمیته انتخاب و مسؤولیت انجام امور دبیرخانه کمیته را به وی ارجاع خواهد نمود. دبیر مزبور با اجازه رییس کمیته می‌تواند بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت نماید.

ماده ۱۰ در صورت احتمال تصحیح رفتار، عدم تکرار تخلف، کمیته انضباطی دانشجویی (اعم از بدوی و تجدیدنظر) بنا به تشخیص خود می‌تواند اجرای تمام یا بخشی از حکم را پس از اخذ تعهد به حالت تعلیق درآورد و در صورت تکرار هر نوع تخلف، علاوه بر اعمال مجازات جرم جدید، حکم تعلیقی هم به اجراء در خواهد آمد. استفاده از این موضوع در طول مدت تحصیل دانشجو فقط یک بار مجاز می‌باشد و اعتبار اجرای احکام تعلیقی به شرط عدم تکرار تخلف تا پایان تحصیل دانشجو است و در صورت عدم تکرار تخلف در طول مدت تحصیل، سوابق محکومیت از پرونده او خارج خواهد شد.

حکم این ماده بر جرایمی از قبیل: اعمال منافی عفت عمومی (زنا و لواط) - سرقت مکرر - استفاده از سلاح - عضویت یا فعالیت در گروههای ملحد، مفسد یا محارب، توزیع مواد مخدر و مشروبات الکلی شمول ندارد.

ماده ۱۱ دانشجو می‌تواند به رأی صادره از کمیته تجدیدنظر در مجازات‌های موضوع بندهای ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ از ماده ۴ اعتراض نماید که در آن صورت پرونده در کمیته انضباطی مرکزی مورد رسیدگی نهایی واقع می‌شود.

ماده ۱۲ به منظور ایجاد هماهنگی و اجرای عدالت در صدور احکام انضباطی در حالت‌های مختلف اخراج دانشجو از دانشگاه کمیته مرکزی انضباطی دانشجویی در سازمان مرکزی با ترکیب زیر و با حکم رییس دانشگاه تشکیل می‌شود.

- معاون دانشجویی دانشگاه به عنوان رییس کمیته.

- معاون آموزشی.

- معاون فرهنگی.

- رییس دفتر گزینش.

- مدیرکل امور حقوقی

- یک نفر روحانی به انتخاب رییس دانشگاه.

- یک نفر عضو هیأت علمی به انتخاب رییس دانشگاه.

تبصره ۱: در صورتی که دانشگاه برای مدتی فاقد یک از مسؤولین ماده ۱۲ باشد، رییس دانشگاه می‌تواند فرد دیگری را تا اشتغال مسؤول به جای او منصوب نمایند.

تبصره ۲: آراء کمیته مرکزی انضباطی توسط رییس کمیته به واحد دانشگاهی و در صورت لزوم به دانشجوی خاطی ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۳: رییس کمیته مرکزی انضباطی یک نفر از کارکنان امور دانشجویی سازمان مرکزی دانشگاه را به عنوان دبیر کمیته انتخاب و مسؤولیت انجام امور دبیرخانه کمیته را به وی ارجاع خواهد نمود.

دبیر مزبور با اجازه رییس کمیته می‌تواند حق رأی در جلسات کمیته شرکت نماید.

ماده ۱۳ نحوه اعتراض دانشجو به آراء صادره از کمیته انضباطی دانشجویی به قرار زیر است:

الف) در مورد احکامی که کمیته انضباطی دانشجویی بدوی یا تجدیدنظر صادر می‌کند (موضوع ماده ۱۱) دانشجو می‌تواند ظرف مدت ۱۰ روز اداری از تاریخ رؤیت حکم اولیه، اعتراض خود را از طریق واحد دانشگاهی ذیربط به کمیته انضباطی دانشجویی بالاتر تسلیم کند تا مورد رسیدگی مجدد قرار گیرد.

ب) دانشجو می‌تواند ظرف مدت دو هفته پس از ابلاغ حکم، دفاعیه خود را حسب مورد به کمیته انضباطی دانشجویی تجدیدنظر یا مرکزی (از طریق کمیته انضباطی واحد دانشگاهی) تسلیم کند. در صورت عدم رسیدگی در موعد مقرر می‌تواند دفاعیه را به کمیته بالاتر ارسال دارد.

ماده ۱۴ کمیته‌های انضباطی دانشجویی پس از ملاحظه دفاعیه دانشجو، حداکثر ظرف مدت یک ماه اقدام به صدور حکم می‌کنند.
تبصره ۱: تصمیمات کمیته‌های انضباطی تجدیدنظر و مرکزی در سازمان مرکزی قبلاً می‌بایستی جهت اطلاع ریاست دانشگاه ارسال شود تا قبل از ابلاغ مراتب به دانشجوی خاطی، چنانچه نظراتی موجود باشد اعلام نمایند. تصمیمات این کمیته‌ها لازم‌الاجراء است.

تبصره ۲: احکام صادره از کمیته بدوی و یا تجدیدنظر با کمیته مرکزی به هر شکل ممکن باید تا یک ماه پس از صدور به دانشجوی متخلف ابلاغ شود.

تبصره ۳: در صورتی که دانشجو به دلایل غیر موجه از اعلام رؤیت حکم اولیه استنکاف کند حق اعتراض از وی سلب خواهد شد (مرجع تشخیص غیر موجه بودن، کمیته انضباطی تجدیدنظر است).

ماده ۱۵ ریاست دانشگاه می‌تواند اجرای احکام صادره از کمیته‌های انضباطی دانشجویی را به صورت موقت و در موارد استثنایی برای همیشه به حالت تعلیق درآورند.

ماده ۱۶ در صورتی که مراجع امنیتی یا قضایی به صلاحیت یا عدم صلاحیت تحصیل دانشجویی بدهند باید مراتب را کتباً با ذکر نوع و میزان تخلف به کمیته انضباطی دانشجویی (بدوی یا تجدیدنظر) ارسال کنند تا کمیته مربوط بر اساس موارد ارائه شده، در خصوص ادامه یا عدم یا چگونگی تحصیل دانشجو، تصمیم‌گیری کند. به هر حال مرجع تشخیص صلاحیت تحصیل دانشجویان کمیته انضباطی است.

ماده ۱۷ چنانچه کمیته‌های انضباطی دانشجویی بدوی یا تجدیدنظر در چگونگی اجرای این آیین‌نامه با ابهاماتی مواجه گردند کمیته انضباطی دانشجویی مرکزی در هر مورد ارائه طریق خواهد نمود.

ماده ۱۸ واحدهای دانشگاهی موظف هستند همه ماهه فرم فعالیت کمیته انضباطی خود را به دبیرخانه کمیته انضباطی مرکزی ارسال نمایند.

ماده ۱۹ این آیین‌نامه به استناد مصوبه سید و شصت و چهارمین جلسه مورخه ۷۴/۹/۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر موافقت با امور انضباطی و گزینش دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی طبق مصوبات هیأت امنای آن دانشگاه و تصمیم متخذه در جلسه مورخه ۸۰/۲/۵ هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی توسط کمیته مربوط بررسی و مورد تایید قرار گرفته و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.